

▲ In een volle aula van Gymnasium Beekvliet vertelt Roslyn Franken het bijzondere levensverhaal van haar ouders. FOTO: JANNI ZWART

‘Toen ze jullie leeftijd had, moest moeder naar Kamp Vught’

De Canadees/Nederlandse schrijfster Roslyn Franken vertelde het unieke levensverhaal van haar Nederlandse ouders aan derde- en vierdeklassers van Gymnasium Beekvliet.

Willem Geurts

Sint-Michiëlsgestel

Of er 15-jarigen in de zaal zaten, zo vroeg Roslyn Franken de jeugdige gymnasiasten. Vele vingers schieten omhoog. Het was op deze leeftijd, jullie leeftijd, vertelt Franken, dat haar moeder door de Duitse bezetter eerst naar Kamp Vught werd getransporteerd, later naar Auschwitz. De details die volgen onthullen een ontzagwekkend én waargebeurd relaas. Sonja ontsnapt wonderbaarlijk aan de gaskamers, weet met intuïtief handelen een tweeling te redden.

Atoombom op Nagasaki overleefd

Roslyn Franken stamt van Nederlandse ouders, John en Sonja, beiden joods. Hun unieke levensverhaal is vastgelegd door de dochter in het boek *Mount to be*, te vertalen als ‘zoals het bedoeld is’. Een geschiedenis met een onderliggende boodschap. Die benadrukt Franken op deze vrijdagochtend herhaaldelijk.

In deze oorlogsjaren belandt haar vader, dienend in het Nederlandse leger, in een gevangenkamp. Als krijgsgevangene weet hij de atoombom op Nagasaki, als mijnwerker ondergronds, te over-

leven. Sonja en John ontmoeten elkaar pas na de oorlog, begin jaren vijftig, als haar vader in Montreal werkt en Sonja in Amsterdam verblijft.

De aandacht van de scholieren blijft gevangen. Het verhaal van Franken is allerm minst een whodunnit of ingekleurde versie van

Het is onvoorstelbaar dat de mensheid zo weinig leert van het verleden

– Nathanael van der Lek, leerling

de werkelijkheid. „Het gaat mij erom te laten zien dat je de kracht hebt om keuzes te maken in je leven. Dat het belangrijk is om ondanks grote tegenslagen sterk te zijn, dat tolerant zijn een enorm groot goed is.”

Inspirende levenslessen

Ook al zat de 14-jarige Janno Blaaijens in een van de achterste rijen in de blauwe aula - Blaula - van zijn school, hem ontging vrijwel niets van de inspirerende levenslessen. „Ja, hier kun je veel

van leren”, vindt Janno meteen na afloop van de lezing, „zeker hoe mensen zich voelen en handelen als ze in heel akelige omstandigheden terecht komen. En het klopt denk ik ook wel, dat je zelf keuzes kunt maken.”

Keuzes maakten de Frankens tot overlevers, zo vervolgde dochter Roslyn de familiegeschiedenis. Haar moeder ‘kreeg’ met haar vorm van kanker van de artsen hooguit twee jaren. „Het werden er zij!” zegt de schrijfster. Dankzij een onbreekbare wilskracht.

Met eenzelfde vastberadenheid als zijn vrouw wist ook haar levensgezel John een zware hartaanval te overleven. „De wil om te overleven was enorm bij ons”, zo verklaart de auteur van *Mount to be* haar levensmotto. Als zij zelf als 29-jarige de diagnose kanker krijgt, gebruikt Franken de kracht van haar ouders als inspiratie in haar eigen strijd om kanker te verslaan.

Israël en Hamas

Nathanael van der Lek uit klas 4C heeft ‘naar een imponerend verhaal geluisterd’, zo meldt hij. Hij herkent er vergelijkbare actuele ontwikkelingen in. Israël, Hamas onder meer. „Dit verhaal moet ons bijblijven”, aldus de gymnasiast, „het is onvoorstelbaar dat de mensheid zo weinig leert van het verleden. Het moet toch mogelijk zijn dat mensen elkaar behandelen zoals zij zelf behandeld willen worden?”